

Notat til instituttstyret: Stillingsplan IFIKK 2022–26

Instituttstyret diskuterte stillingsplanen 2022–26 i sitt møte 11. november 2021. Ambisjonen var å vedta planen i styremøtet 2. desember, men vedtaksaken ble utsatt til det første møtet i 2022 i påvente av langtidsprognoser fra fakultetet og for å gi faggruppene bedre tid til å komme fram til prioriteringer innenfor de rammene som ble trukket opp i styremøtet i november. Til grunn for disse rammene lå et prinsipp om at alle studenter i alle fag i utgangspunktet er like verdifulle og følgelig bør tilbys omtrent like mye undervisning, dog slik at masterstudenter og studenter i gresk og latin tilbys omtrent det dobbelte av (andre) lavere grads studenter. Undervisningstilbudet på exphil er gitt gjennom studieplanen som universitetsledelsen har godkjent for dette emnet. I beregningen av undervisningsressurser ble eksterne forskningsfrikjøp trukket ifra, for å få et mer realistisk bilde av tilgjengelige lærertimer og for å integrere dokumentert forskningsstyrke i modellen. (Oppdaterte oversikter for hvert fag er vedlagt.) Fagstrategiske, politiske, formidlingsmessige eller andre hensyn som kunne tilgodese eller prioritere noen fag fremfor andre, ble ikke tillagt vekt.

I tråd med et ønske uttrykt under styrebehandlingen i november er det beregnet gjennomsnittssaldoer i arbeidsregnskapene ved årsskiftet 2021–22. Høye saldoer, dvs store overskudd i timeregnskapene, kan indikere at faggruppen ikke har hatt tilstrekkelig lærerressurser til å gjennomføre undervisningstilbudet – selv om det ikke sier noe om hvorvidt undervisningstilbudet har vært over- eller underdimensjonert. Kunsthistorie, filosofi og idéhistorie har gjennomsnittssaldoer fra ca 200 til ca 250 timer. Klassisk har en gjennomsnittssaldo på ca 400 timer. I alle fag er det til dels store individuelle variasjoner mellom lærerne. Det har vært nokså store endring i fagenes gjennomsnittssaldoer fra 2019 til i dag, i forskjellige retninger og med forskjellige årsaker. Det er vanskelig å se at disse tallene gir grunnlag for andre prioriteringer enn de som kommer fram i modellen for lærertetthet med forskningsstyrke integrert. Derimot peker de på behovet for fornyede anstrengelser for å redusere overskuddene, ved hjelp av nyansettelser og riktig dimensjonering av undervisningstilbudet.

Medio januar leverte faglederne notater med gruppenes prioriteringer (vedlagt), i tråd med instituttleders skisse til fordeling av nye stillinger til hvert fag på bakgrunn av styremøtet og diskusjon i lederteamet 18. november:

- *Filosofi*: 2 førstestillinger og 2 lektorater, alle utlyses høsten 2022 med planlagt tiltredelse sommeren 2023.
- *Idéhistorie*: 1 førstestilling utlyses våren 2025 med planlagt tiltredelse vinteren 2026.
- *Kunsthistorie*: 3 førstestillinger og 1 lektorat, alle utlyses høsten 2022 med planlagt tiltredelse sommeren 2023; 1 lektorat utlyses våren 2025 med planlagt tiltredelse vinteren 2026.
- *Klassisk*: 1 latinlektorat utlyses høsten 2022 med planlagt tiltredelse sommeren 2023.

Førstestillingene utlyses som førsteamanuensisstillinger. Alle faggruppene har ønsket at lektorstillingene utlyses som førstelektorater med krav om ph.d. eller tilsvarende kvalifikasjoner (jf vedlegg).

Kostnadseffekten av de 11 nye stillingene i langtidsperioden 2022–26 er noe under 26 millioner kr med tilsetningstakten skissert over. Dette er integrert i den ferske langtidsprognosen, som viser betydelig høyere inntekter enn forrige prognose fra våren 2021 (T1), i hovedsak på grunn av nye, eksterntfinansierte forskningsprosjekter. Selv med de nye stillingene viser prognosen et akkumulert mindreforbruk i 2026 på nesten 36 mill kr. IFIKK har med andre ord rom for å øke aktiviteten ytterligere – selv om det ikke må glemmes at nyansettelsene innebærer økonomiske forpliktelser lenge etter langtidsperioden, og at det ikke er sikkert at de senere års svært positive utvikling i så vel studiepoeng som eksterntfinansiering vil fortsette. Mulige endringer i Stortingets bevilgninger eller i Kunnskapsdepartementets, UiOs og HFs fordelingsmodeller er andre usikkerhetsfaktorer.

Et vedvarende stort mindreforbruk innebærer forspilte muligheter til økt aktivitet innenfor tilgjengelige rammer. Det må være et mål å benytte stillingsplanen til å utnytte handlingsrommet uten å bruke det helt opp på nye, fast ansatte medarbeidere som vil binde opp budsjettene i

svært lang tid. Å bevare et visst rom for økte driftsbudsjetter som kan bidra til mer og bedre forskning, formidling og undervisning, virker klokt. På noen felter er det dessuten behov for økt administrativ støtte. Midlertidige stillinger gir større langsiktig fleksibilitet enn faste stillinger, men begrenses av lovverket – unntatt for rekrutteringsstillinger – og vil være mindre forlokkende på gode søkere. På denne bakgrunn foreslås fire tiltak, der de to første er innlemmet i det forslaget til stillingsplan som presenteres her. De to siste vil følge som egne saker under forutsetning av styrets samtykke.

- (i) *Fremskynde ansettelsene* ved å utlyse de stillingene som nå er planlagt utlyst i 2025, allerede i 2022, og ved å arbeide for å få de nye førstelektorene på plass allerede fra nyttår 2023. I noen fag kan dette bidra til en slags overkapasitet ved at de samlede undervisningsressursene i faget overstiger det lærerbehovet som de senere års undervisningstilbud forutsetter. En slik situasjon må ikke uten videre foranledige en utvidelse av undervisningstilbudet, men må brukes til å redusere overskudd på arbeidsregnskapet. Alle IFIKKs fag har ansatte med arbeidsregnskap som ikke er i tilnærmet balanse slik dette er definert av fakultetet, nemlig inntil ett semesters undervisningsplikt.
- (ii) *Utlyse to strategiske professorater* i 2023 i hhv demokrati og klima/miljø/bærekraft, åpne for søkere fra alle IFIKKs fag. De to feltene representerer hver sine områder med store samfunnsutfordringer der instituttets fag kan komme med vesentlige bidrag. Det vil dessuten være store muligheter for ekstern finansiering av i all hovedsak tverrfaglige prosjekter, både gjennom Norges forskningsråd, EU og UiO-satsinger som UiO:Demokrati (som etterfølger UiO:Norden fra 2023) og et mulig bærekraftsenter i forbindelse med Oslo Science City. Et helt sentralt ansettelseskriterium for disse stillingene må være dokumentert evne og vilje til å hente inn og lede eksternfinansierte, tverrfaglige forskningsprosjekter; derfor bør de utlyses som professorater og ikke som førsteamanuensisstillinger rettet mot mindre erfarne søkere. De som ansettes, vil ha undervisningsplikt i, og organisatorisk tilhørighet til, det faget der de har undervisningskompetanse, men må ha en tverrfaglig tilnærming, både innenfor og utenfor IFIKK, som *modus operandi* i arbeidet med å trekke prosjekter til instituttet.
- (iii) *Styrke den administrative støtten* til eksternfinansierte forskningsprosjekter ved så fort som mulig å ansette en egen forskningskonsulent til dette formålet, og til exphil ved så fort som mulig å ansette en ekstra studiekonsulent. IFIKKs enestående suksess med å hente eksternfinansierte forskningsprosjekter de senere årene har medført et varig behov for økt støtte til slike prosjekter, for å avlaste både prosjektledere og instituttets øvrige forskningsadministrasjon, som skal bistå også resten av instituttets forskere. Exphil har i sin nåværende form, med en pedagogisk ambisiøs, men administrativt krevende seminarvariant, vist seg vanskelig å støtte administrativt uten å ta i bruk større deler av studieadministrasjonen enn beregnet. De siste årene har instituttet dessuten fått ansvar for et nytt, tverrfaglig bachelorprogram (Filosofi, politikk, økonomi) og HFs studieretning på Honours-programmet, uten tilsvarende økning av studieadministrasjonen – og følgelig med økt, og for stor, belastning på den eksisterende staben.
- (iv) *Utlyse seks ph.d.-stipendiatstillinger med instituttets egne midler*: fire med tilsetning i 2023 og to i 2024. Dette vil kompensere for de seks stipendiatstillingene som IFIKK ikke fikk lyse ut ved utlysningene av fakultetsstipendiater i 2019 (fire stillinger) og 2020 (opprinnelig fire, redusert til to under tilsetningsprosessen som følge av instituttets bedrede økonomi i 2021) fordi stipendiatmidlene måtte brukes til å dekke lønnskostnader til fast ansatte ved instituttet. Etter pålegg fra fakultetet som fordelte midlene, brukte IFIKK penger som normalt ville gått til nye stipendiater, til å lønne andre ansatte. Den sterkt forbedrede instituttøkonomien gjør at IFIKK nå kan et bruke tilsvarende beløp som ellers kunne vært brukt på nyansettelser (med tilhørende økonomiske forpliktelser etter 2026), til nye stipendiater (uten økonomiske forpliktelser ut over langtidsperioden).

Disse tiltakene vil til sammen redusere det prognostiserte akkumulerte mindreforbruket til rundt 5,5 mill kr i 2026. Langtidsbudsjettvirkningen vil være ca 5 mill kr av (i), 6 mill kr av (ii), 6 mill kr av (iii) og 12,5 mill kr av (iv).

Forslag til vedtak:

Følgende faste vitenskapelige stillinger lyses ut i 2022:

Filosofi:

2 førstelektorater med bred undervisningskompetanse
1 førsteamanuensisstilling i språkfilosofi og logikk og
1 førsteamanuensisstilling i erkjennelsesteori, begge med fortrinn for søkere med undervisningskompetanse i praktisk filosofi, særlig miljøfilosofi

Idéhistorie:

1 førsteamanuensisstilling i med innretning mot kunnskapshistorie

Kunsthistorie:

2 førstelektorater med bred undervisningskompetanse
1 førsteamanuensisstilling med kompetanse i kuratering og/eller kunstkritikk
1 førsteamanuensisstilling i kunst og visuell kultur i det globale sør etter 1500
1 førsteamanuensisstilling i middelalderens kunst og visuelle kultur i et internasjonalt perspektiv

Klassiske språk:

1 førstelektorat i latin, fortrinnsvis også med undervisningskompetanse i gresk og antikkens kultur.

For alle førstelektoratene forutsettes at de som tilsettes, kan undervise på norsk eller et annet skandinavisk språk og engelsk straks de tiltrer.

Følgende faste vitenskapelige stillinger lyses ut i 2023:

1 professorat i demokrati med undervisningskompetanse i ett eller flere av instituttets fag og med dokumentert evne til å innhente eksterne forskningsmidler og lede tverrfaglige prosjekter

1 professorat i klima/miljø/bærekraft med undervisningskompetanse i ett eller flere av instituttets fag og med dokumentert evne til å innhente eksterne forskningsmidler og lede tverrfaglige prosjekter.